

Differentiaties binnen de LBRT-kwaliteitsregistraties

De voorgeschiedenis

In toenemende mate is er in de maatschappij aandacht gevraagd voor de kwaliteit van beroepsuitoefening en worden er eisen gesteld aan personen die een bepaald beroep uitoefenen. Deze eisen betreffen gevolgde scholing, opleiding, nascholing en ervaring in het desbetreffende beroep. Ook de overheid onderkent dit en stelt beroepsprofielen op voor beroepen in het onderwijs (wet BIO) en beroepen in de gezondheidszorg (wet BIG).

Nog altijd is het beroep van remedial teacher niet beschermd. Iedereen kan zich remedial teacher noemen en als zodanig aan de slag gaan. Remedial Teaching vraagt specifieke deskundigheid op het gebied van het signaleren, diagnosticeren en de extra begeleiding van leerproblemen. Daarenboven moet een remedial teacher in staat zijn om leerkrachten te ondersteunen en/of coachen. Ook geeft de remedial teacher binnen school samen met IB'er en directie uitvoering aan zorgbeleid.

Om de kwaliteit en de professionaliteit van remedial teachers te kunnen garanderen heeft de LBRT sinds 1 januari 1995 voor remedial teachers in het primair onderwijs de mogelijkheid tot registratie ingesteld. Sinds 1 november 1997 bestaat er ook voor remedial teachers die in het voortgezet onderwijs werkzaam zijn de mogelijkheid tot registratie.

De Landelijke Beroepsvereniging Remedial Teachers garandeert de kwaliteit en deskundigheid van de door haar geregistreerde leden. Alleen remedial teachers die aan de kwaliteitseisen van de LBRT voldoen, komen in aanmerking voor de LBRT- registratie. Deze kwaliteitseisen zijn nader uitgewerkt in het 'reglement LBRT-registratie' (*versie 2010*) dat ieder lid krijgt toegezonden bij aanvang van het lidmaatschap in het zgn. entrepakket.

Maatschappelijke ontwikkelingen

De laatste jaren is de positie van de remedial teacher binnen het onderwijs aan verandering onderhevig. Naast het begeleiden van leerlingen, individueel of in kleine groepjes, moet een remedial teacher in staat zijn om leerkrachten te ondersteunen en/of te coachen. Ook geeft de remedial teacher binnen school samen met de IB'er en directie uitvoering aan zorgbeleid. Daarnaast zien we dat het aantal remedial teachers dat buiten de school werkzaam is, blijft groeien. Zij werken als zelfstandige vanuit een eigen praktijk, worden soms ingehuurd door scholen of werken samen met professionals vanuit de zorg binnen een multidisciplinair team.

Inmiddels blijkt ook dat in de loop der jaren de bestaande registratie met alleen het onderscheid tussen primair en voortgezet onderwijs onvoldoende inspeelt op de gewijzigde maatschappelijke situatie. Deze vraagt juist om een inzichtelijk onderscheid tussen de specialisaties op het gebied van taal- of rekenproblemen of motorische remedial teaching.

Daarnaast is uit contacten met leden en opleidingsinstituten gebleken dat er een 'gat' bestaat voor leden die wel opgeleid zijn tot remedial teacher, maar nog niet kunnen voldoen aan de door de LBRT gestelde LBRT-kwaliteitseisen wat betreft het aantal gewerkte uren als remedial teacher.

Dit plan wil duidelijkheid geven over de mogelijkheden om na afronding van een (post-)hbo-RT- of Master SEN¹-opleiding te kunnen starten in het LBRT-basisregister en vervolgens te kunnen doorgroeien naar LBRT geregistreerd generalist en aansluitend tot LBRT geregistreerd specialist. Deze actiepunten zijn reeds in 2013 opgenomen in het LBRT-strategisch beleidsplan 2013-2014 en worden met deze uitwerking geconcretiseerd.

LBRT-lidmaatschap

Overeenkomst de statuten van de LBRT – 4.2, lid A – kunnen personen die in het bezit zijn van een onderwijsbevoegdheid lid worden van de vereniging. Daarnaast kent de LBRT buitengewone leden die op grond van hun opleiding en ervaring tot doelgroepen behoren die de remediërende hulp geven. Zij bezitten geen onderwijsbevoegdheid, maar hebben voldoende relevante opleiding en ervaring om tot de doelgroep van de LBRT te behoren. (vgl. statuten 4.4, lid A). Deze buitengewone leden hebben bijvoorbeeld een opleiding genoten als GZ-psycholoog, orthopedagoog of logopedist. Leden en buitengewone leden hebben gelijkwaardige rechten en plichten, waaronder ook het recht van het aanvragen van de kwalificatie Geregistreerd remedial teacher®.

LBRT-Basisregistratie

De LBRT is al vele jaren bekend met de registratie primair onderwijs (1995) en voortgezet onderwijs (1997). Leden die de juiste opleiding hebben genoten en over 200 uren werkervaring als remedial teacher beschikken, kunnen de registratie aanvragen door twee casussen en een visiebeschrijving over remedial teaching ter beoordeling aan te bieden aan de registratiecommissie. Bij goedkeuring wordt de remedial teacher opgenomen in het kwaliteitsregister. De kosten voor deze aanvraag bedragen op dit moment €225,00

De nieuwe c.q. huidige generatie van afgestudeerde remedial teacher kan een 1-jarige post-hbo-opleiding hebben gevolgd of een Master SEN. Beide groepen voldoen direct na afronding van de opleiding nog niet volledig aan de kwaliteitscriteria die de LBRT heeft opgesteld.

De LBRT wil deze remedial teachers echter in de gelegenheid stellen om vanuit een nieuw in te richten basisregister door te groeien naar het bestaande register van de LBRT-generalist en heeft daartoe de doorstroommogelijkheden geformuleerd voor deze groep.

Remedial teachers met een hbo-certificering² kunnen de basisregistratie aanvragen en verplichten zich daarmee tegelijkertijd om binnen drie jaar door te groeien naar het LBRT-register generalist. Daartoe volgen zij drie relevante modules op Master-niveau als aanvulling en ronden die succesvol af overeenkomstig de eisen binnen de Masteropleiding. Certificaten dienen als bewijslast. Tevens bouwen de remedial teacher hun 200 uren werkervaring als RT'er op. Vervolgens kunnen zij de aanvraag voor opname in het LBRT-register generalist indienen overeenkomstig de daartoe gestelde richtlijnen.

---

¹ SEN = Special Educational Needs

² 1-jarig RT-opleiding met hbo-certificering

Remedial teacher die in het bezit zijn van een Master SEN-kwalificatie kunnen de basisregistratie aanvragen, waarmee ze zich verplichten binnen drie jaar de aanvraag voor LBRT-registratie generalist te doen. Binnen die periode werken zij aan de 200 uren werkervaring. De aanvraag voor opname in het register generalist geschiedt overeenkomstig de LBRT-richtlijnen.

(zie bijlage 1). Deze eisen zijn tot stand gekomen in samenspraak met de registratiecommissie.

LBRT-registratie generalist en/of specialist

Deze kwaliteitsregistratie die in de jaren '90 werd ingevoerd is ook vandaag de dag nog altijd gebaseerd op de genoten vooropleiding: een PABO-vooropleiding leidt tot de registratie primair onderwijs, een bevoegdheid 'leraar voortgezet onderwijs' tot de registratie voortgezet onderwijs. Een aanduiding op specialisatie bestaat binnen de huidige registratie nog niet, terwijl de vraag daarnaar groot is. Ouders gaan op zoek naar een remedial teacher met specifieke expertise en zijn gebaat bij duidelijkheid met betrekking tot de kwaliteiten en dienstverlening van onze beroepsgroep. Binnen de bestaande Master SEN-opleidingen is het onderscheid tussen primair en voortgezet onderwijs steeds kleiner geworden, terwijl een differentiatie bij het afstuderen op inhoudelijke expertise zichtbaar is ingevoerd. De huidige Master-SEN kiest in het tweede studiejaar voor één van de volgende uitstroomprofielen:
specialist leren, taal- leesspecialist of rekenspecialist.

Het uitstroomprofiel specialist leren geeft toegang tot de aanvraag registratie generalist, waarbij het onderscheid tussen primair en voortgezet onderwijs relevant is en wordt bepaald door de onderwijsbevoegdheid die de aanvrager heeft.

Bij de twee andere uitstroomprofielen, taal- leesspecialist of rekenspecialist, kan na de registratie als LBRT-generalist eventueel een doorgroei worden gerealiseerd naar naar het register de specialisten medebehandelaar dyslexie of behandelaar ERWD. De positie van de medebehandelaar dyslexie zal vooral bepaald worden door de zorg en de ontwikkelingen in deze zijn nog steeds niet helder. De LBRT blijft zich nog inspannen in de contacten met het Kwaliteitsinstituut Dyslexie (KD) en het Nationaal Referentiecentrum Dyslexie (NRD) om hierover duidelijkheid te krijgen. Het register voor de behandelaar ERWD zal worden gekoppeld aan de website van het Kwaliteitsinstituut Dyscalculie (KID).

De criteria voor de LBRT-registers van deze specialisten zijn de afgelopen jaren binnen de LBRT ontwikkeld.*(zie bijlage 2 en bijlage 3).*³

Tevens bestaat er een specialisatie voor motorische remedial teaching. Bijbehorende kwaliteitscriteria dienen nog ontwikkeld te worden. De werkgroep MRT zal zich in 2015 buigen over de criteria voor deze specifieke doelgroep en dat voorstel te zijner tijd voorleggen aan het bestuur.

---

³ De kwaliteitscriteria uit bijlage 2 en 3 zijn gedateerd 2007 en 2013. In 2015 zullen zij wederom getoetst worden op de nieuwste ontwikkelingen, kwaliteit en haalbaarheid.

LBRT-registratie generalist	Idem	<p>Aantoonbaar Master SEN – niveau 200 uren werkervaring 2 casussen op gebied van taal + rekenen (generalist) Visie op RT</p> <p>Iedere 5 jaar verlenging registratie overeenkomstig de LBRT-criteria.</p>	<p>Overeenkomstig het reglement van registratie (LBRT, versie 2010)</p> <p>Kosten: € 225,00</p> <p>of € 150,00 bij doorstroom vanuit basisregister</p>
LBRT-registratie specialist als Behandelaar ERWD	Idem	<p>Aanvullend op de kwaliteitsregistratie aanvullende geaccrediteerde scholing op het gebied van Ernstige Reken- Wiskunde problemen en Dyscalculie (ERWD)</p>	<p>LBRT geeft concreet aan welke scholingsmogelijkheden daartoe geaccrediteerd zijn – in overleg met het Kwaliteitsinstituut Dyscalculie (KID)</p> <p>Kosten: €75,00</p>
LBRT-registratie als Medebehandelaar Dyslexie	Idem	<p>Aanvullend op de LBRT-registratie generalist aanvullende geaccrediteerde scholing op het gebied van Dyslexiezorg</p>	<p>LBRT geeft concreet aan welke scholingsmogelijkheden daartoe geaccrediteerd zijn – in overleg met het Kwaliteitsinstituut Dyslexie (KD) en het Nationaal Referentiecentrum Dyslexie (NRD)</p>

Bijlage 2 Kwaliteitscriteria ten behoeve van dyslexiebehandeling

Historisch perspectief

Naar aanleiding van de ontwikkelingen met betrekking tot de opname van behandeling van ernstige dyslexie in het basispakket van de Zorgverzekeringswet is het van belang dat kwaliteit van diagnostiek en behandeling hierin gewaarborgd wordt. In dit kader zijn de betrokken beroepsverenigingen NIP, NVO, NVLF en LBRT een samenwerkingsverband aangegaan in 2006. In juli 2007 heeft het College voor Zorgverzekeringen een pakketadvies uitgebracht aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in de vorm van het rapport 'Van zorg verzekerd'. De belanghebbende partijen, waaronder de vier beroepsverenigingen, zijn hierbij geconsulteerd.

In het Nederlands onderwijsstelsel wordt vanuit de overheid extra aandacht besteed aan de een zo optimaal mogelijke lees- en spellingontwikkeling. Daarvoor zijn sinds 2001 de 'Protocolle leesproblemen en Dyslexie' ontwikkeld voor resp. het primair, voortgezet en hoger onderwijs. Deze protocollen voorzien in adviezen over aanpassingen en voorzieningen voor leerlingen met leesproblemen en dyslexie binnen de school. Extra individuele ondersteuning door leerkrachten bij het ontwikkelen van vooreerst de lees- en spellingvaardigheden en later de studievaardigheden zijn voor leerlingen met gevarieerde lees- en spellingproblemen onontbeerlijk gebleken. Deze ondersteuning binnen de schoolcontext blijkt echter voor een gedeelte van de leerlingen met dyslexie onvoldoende.

Ernstige vormen van dyslexie vragen een meer specialistische behandeling in een aparte behandelsetting. De LBRT kent binnen haar ledenbestand een kwaliteitsregister van geregistreerde leden, die werkzaam zijn in een behandelpraktijk. Deze geregistreerde leden zijn aantoonbaar deskundig in diagnostiek en specialistische behandeling van ernstige lees- en spellingproblemen. De LBRT ziet het als een expertise van de medebehandelaar dat hij/zij een passend behandelplan kan opstellen en hiermee gestelde doelen kan realiseren. In het behandelplan dient de zorg afgestemd te zijn en tegemoet te komen aan specifieke problematiek van de cliënt.

Uitgangspunt voor diagnostiek en behandeling vormt het 'protocol dyslexie diagnose en behandeling' (PDDB 2006). De eindverantwoordelijkheid voor het behandelproces ligt bij een BIG-geregistreerde gedragswetenschapper. Bij de behandeling maakt de medebehandelaar deel uit van een multidisciplinair samenwerkingsverband met specialisten vanuit de andere beroepsgroepen, zoals psychologen, orthopedagogen en logopedisten. De samenwerkende beroepsverenigingen NIP, NVO, NVLF en LBRT hebben voor deze samenwerking richtlijnen opgesteld.

De kwaliteitscriteria

Een medebehandelaar wordt bekwaam bevonden om een dyslexiebehandeling uit te voeren als hij/zij voldoet aan de volgende criteria:

- De medebehandelaar heeft de Master SEN met goed gevolg afgesloten bij een van de erkende OSO instellingen.
- De medebehandelaar is in het bezit van een LBRT- registratie. Deze registratie geldt voor 5 jaar.⁴
- De medebehandelaar heeft zich aantoonbaar gespecialiseerd in dyslexie, d.m.v. opleiding en behandeling:
  - Minimaal 10 dagdelen relevante na- en bijscholing op het gebied van dyslexie in de afgelopen 5 jaar, beoordeeld door de registratiecommissie van de LBRT
  - Relevante behandeling op het gebied van dyslexie in de afgelopen 5 jaar, beoordeeld door de registratiecommissie van de LBRT
- Deelname aan een *multidisciplinaire* kwaliteitskring, intervisiegroep of werkgroep binnen het thema dyslexie en behandeling

De remedial teacher kan zich deskundig blijven noemen als hij/zij zich jaarlijks bijschoolt op het gebied van dyslexie en ervaring behoudt door behandeling en deelname aan multidisciplinaire samenwerkingsverbanden.

De LBRT acht het van belang dat de behandeling van gediagnosticeerde dyslexieproblematiek voor iedereen toegankelijk moet zijn. De deskundigheid is een eerste verantwoordelijkheid van de professionele (mede-)behandelaar zelf. Daarom zal deze zijn/haar deskundigheid steeds zelf moeten aantonen en verder ontwikkelen. De LBRT wil er op toezien dat deskundigheidsvergroting gefaciliteerd wordt door opleidingsmogelijkheden en kwaliteitsborging ten behoeve van haar leden.

---

⁴ Leden die nog niet in het kwaliteitsregister zijn opgenomen, kunnen de registratie aanvragen en vallen tot 1-1-2016 onder de overgangsregeling.

Bijlage 3: Kwaliteitscriteria ten behoeve van de behandelaar van ERWD

Aanleiding

'In 2009 werd het kwaliteitsinstituut dyscalculie (KID) opgericht. Het KID streeft ernaar dat ieder kind met dyscalculie (een rekenstoornis) op een eenduidige en kwalitatief goede manier gediagnosticeerd wordt en adequate adviezen krijgt betreffende de behandeling. De diagnose dient te geschieden door een gespecialiseerde gedragsdeskundige. Om de kwaliteit van dyscalculiezorg voor ieder kind te waarborgen is het sterk aanbevolen dat de gedragsdeskundigen gecertificeerd zijn door de Stichting Kwaliteitsinstituut Dyscalculie. Eind maart 2012 is het 'Protocol Dyscalculie: Diagnostiek voor Gedragsdeskundigen' beschikbaar gekomen. Het protocol geeft een leidraad om ernstige rekenproblemen te diagnosticeren en te indiceren. Het gaat daarbij niet alleen om kinderen in de basisschoolleeftijd, maar ook om adolescenten en zelfs volwassenen.'

(bron: <http://www.kwaliteitsinstituutdyscalculie.nl/>)

Als vervolg op deze ontwikkelingen heeft de LBRT in samenspraak met het KID zich ten doel gesteld een opleidingstraject te starten voor 'behandelaar ERWD' en daaraan gekoppeld een kwaliteitsregister te openen.

De LBRT kent sinds 1992 binnen haar ledenbestand een kwaliteitsregister van geregistreerde remedial teachers, De geregistreerde remedial teachers zijn aantoonbaar deskundig in handelingsgerichte diagnostiek en specialistische behandeling van leerproblemen. Ernstige Reken- en Wiskundeproblemen en Dyscalculie vragen een meer specialistische behandeling in een aparte behandelsetting. De LBRT ziet het als een expertise van de remedial teacher dat hij/zij een passend behandelplan kan opstellen en hiermee gestelde doelen kan realiseren. In het behandelplan dient de zorg afgestemd te zijn op en tegemoet te komen aan specifieke problematiek van de cliënt.

De LBRT is van mening dat de verantwoordelijkheid voor kwaliteitsborging van de beroepsgroep remedial teachers ligt bij de beroepsvereniging en is bereid deze kwaliteitsborging te realiseren. Om de kwaliteit van de *behandelaar* te kunnen waarborgen heeft de LBRT zich ten behoeve van haar leden ten taak gesteld specifieke criteria op te stellen voor de behandelaar ERWD.

Daarnaast wil de LBRT in nauwe samenwerking met het KID een aanvullend scholingsaanbod creëren voor blijvende en verdere deskundigheid van de behandelaar ERWD.

Uitgangspunt voor diagnostiek en behandeling vormt het '*protocol ERWD-PO*' .

De verantwoordelijkheid voor de begeleiding, voordat de diagnose is gesteld, ligt bij de school. De verantwoordelijkheid voor de diagnose en aansluitend het behandelproces ligt bij een BIG geregistreerde gedragswetenschapper. Bij de behandeling maakt de remedial teacher deel uit van een multidisciplinair samenwerkingsverband met specialisten vanuit de andere beroepsgroepen, zoals psychologen en orthopedagogen.

De kwaliteitscriteria

Een remedial teacher wordt gekwalificeerd bevonden om een ERWD-behandeling uit te voeren als hij/zij voldoet aan de volgende criteria:

- De remedial teacher heeft de Master SEN (voorheen post-HBO) opleiding *uitstroomrichting Remedial Teacher*, met goed gevolg afgesloten bij een van de erkende OSO- instellingen.
- De remedial teacher is in het bezit van een LBRT-registratie. Deze registratie geldt voor 5 jaar.

Daarnaast moet de remedial teacher voldoen aan *twee* van de drie volgende criteria:

- De remedial teacher heeft de Master SEN (voorheen post-HBO) opleiding *uitstroomprofiel rekenspecialist*, bij een van de erkende OSO instellingen met goed gevolg afgesloten
- De remedial teacher heeft zich aantoonbaar gespecialiseerd in rekenproblemen/dyscalculie, d.m.v. opleiding en behandeling:
  - Minimaal 10 dagdelen relevante na- en bijscholing⁵ op het gebied van dyscalculie in de afgelopen 5 jaar, beoordeeld door de registratiecommissie van de LBRT
  - Relevante behandeling op het gebied van dyscalculie in de afgelopen 5 jaar, beoordeeld door de registratiecommissie van de LBRT
- Deelname aan een bij voorkeur *multidisciplinaire* kwaliteitskring, intervisiegroep of werkgroep binnen het thema dyscalculie en behandeling

De remedial teacher kan zich deskundig blijven noemen als hij/zij zich bijschoolt op het gebied van dyscalculie overeenkomstig de geldende richtlijnen van de beroepsvereniging.

De LBRT acht het van belang dat de behandeling van gediagnosticeerde dyscalculieproblematiek voor iedereen toegankelijk moet zijn. De deskundigheid is een eerste verantwoordelijkheid van de professionele behandelaar zelf. Daarom zal de remedial teacher zijn/haar deskundigheid steeds zelf moeten aantonen en verder ontwikkelen. De LBRT streeft ernaar de deskundigheidsbevordering ten behoeve van haar leden te stimuleren door opleidingsmogelijkheden te creëren en de kwaliteit te waarborgen.

¹De LBRT biedt passende nascholing aan met de 'cursus behandelaar ERWD'

⁵ De LBRT biedt passende scholing op het gebied van ERWD.